

Dosarul nr. 2r-190/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător – A. Cucerescu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai

DECIZIE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de avocatul Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Moraru Dorin către SRL „M.H.Grup” cu privire la încasarea salariului restant, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost încetată procedura în apel inițiată la cererea de apel depusă de avocatul Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin, împotriva hotărârii din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 27 decembrie 2017, Moraru Dorin, reprezentat de avocatul stagiar Grosu Adrian, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „M.H.Grup”, prin care a solicitat încasarea salariului restant în sumă de 19500 lei, a compensației legale în sumă de 18346,20 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 10888,30 lei, a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei.

Prin hotărârea din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la SRL „M.H.Grup” salariul restant neachitat pentru perioada 01 ianuarie 2015 - 06 iulie 2015 în mărime de 19500 lei și cheltuielile legate de asistența juridică în mărime de 1500 lei. S-a încasat din contul SRL „M.H.Grup” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 585 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 04 martie 2019, Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin, a contestat hotărârea din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii

de apel, fiindu-i comunicat lui Moraru Dorin, reprezentat de avocatul Josan Vasile, despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii, și acordându-i în acest sens un termen de 10 zile calendaristice din momentul comunicării încheierii.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost acceptată spre examinare cererea de apel depusă de Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin, împotriva hotărârii din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost încetată procedura în apel inițiată la cererea de apel depusă de avocatul Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin, împotriva hotărârii din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 04 martie 2020, avocatul Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin, a contestat cu recurs încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, dat fiind faptul că avocatul Josan Vasile a dispus împuterniciri perfect valabile pentru a contesta hotărârea primei instanțe în numele și interesele lui Moraru Dorin, iar soluția instanței de apel cu privire la încetarea procedurii în apel constituie o limitare a dreptului apelantului de acces la o instanță, fiind una arbitrară și neîntemeiată.

Astfel, avocatul Josan Vasile a solicitat casarea încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentului și avocatului acestuia prin poșta electronică la 19 februarie 2020 (f.d. 207), fiind recepționată de avocatul Josan Vasile în aceeași zi, fapt confirmat de către ultimul în cererea de recurs (f.d. 212, alin. 7). Dat fiind faptul că recursul a fost înregistrat la 04 martie 2020, Colegiul constată că acesta a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost încetată procedura în apel inițiată la cererea de apel depusă de avocatul Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin, împotriva hotărârii din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul art. 374 alin. (4)

lit. b) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care a fost încetată procedura în apel inițiată la cererea de apel depusă de avocatul Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin, este unul neîntemeiat și urmează a fi casat, cu restituirea pricinii în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond.

În această ordine de idei, este de menționat faptul că avocatul Josan Vasile a acționat în temeiul mandatului nr. 1077509 din 12 noiembrie 2017, semnat de Moraru Dorin, pe verso-ul căruia este consemnat în mod expres dreptul avocatului de a contesta hotărârea judecătorească.

Conform art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora în instanța de judecată. Formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se inserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea „MANDAT”; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) pe verso se inserează: a) împuternicirile avocatului; numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Potrivit pct. 8 din Hotărârea menționată, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Potrivit art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de

a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Reieșind din prevederile citate *supra*, Colegiul conchide că împuternicirile avocatului Josan Vasile corespund întru totul în condițiilor de formă și conținut stabilite de legislație.

Cu referire la concluzia instanței de apel în privința nulității din punct de vedere procedural a actului juridic prezentat de avocatul Josan Vasile întru confirmarea împuternicirilor sale, Colegiul o consideră eronată, or legislația Republicii Moldova nu prevede obligația de a supralegaliza un mandat avocațial, precum și nu este reglementată o procedură strictă sau niște restricții cu privire la modalitatea de negociere a acordului de asistență juridică, ultima având o formă liberă.

Mai mult ca atât, este eronată și concluzia instanței de apel cu privire la existența în prezentul litigiu a unui element de extraneitate, dat fiind faptul că părțile sunt cu sediul/domiciliul în Republica Moldova, iar aflarea reclamantului, în momentul semnării contractului de asistență juridică, în afara teritoriului țării, nu constituie temei de invocare a unui astfel de element.

În circumstanțele constatate și ținând cont de prevederile normelor citate, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv, iar apelantului i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul *Airey vs. Irlanda* Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond. În cadrul examinării cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, examinând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Josan Vasile în interesele lui Moraru Dorin.

Se casează încheierea 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Moraru Dorin către SRL „M.H.Grup” cu privire la încasarea salariului restant, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru